

Väestörekisterikeskus
Befolkningsregistercentralen

TIEDOTTAA

INFORMERAR

TIEDOTE
5.4.2002

YLEISEUROOPPALAINEN VERKOSTO EDISTÄMÄÄN SÄHKÖISTÄ HENKILÖLLISYYTTÄ

Sähköisten toimikorttien käyttöönottoa edistävä, EU:n eEurope-hankkeeseen kuuluva ns. Smart Card Charter, Suomen sisäasiainministeriö ja Väestörekisterikeskus järjestivät 4. - 5.4.2002 Porvoossa sähköistä henkilökorttia/julkisen palvelun älykortteja ja sähköistä henkilöllisyyttä käsittelevän kansainvälisen konferenssin. Sen aikana 14 eri maan edustajat saivat kokonaiskuvan kunkin maan tilanteesta ja käynnissä olevista projekteista. Lisäksi osallistujamaat päättivät muodostaa yhteistyöverkoston, jonka tehtävänä olisi mm. tukea yleiskäyttöisen, yli kansallisvaltioiden rajojen toimivan sähköisen henkilökortin tai muun julkisen palvelun älykortin toteuttamista. Porvoon kokouksessa muodostettu verkosto kokoontuu seuraavan kerran tämän vuoden marraskuussa. Yhteisesti hyväksytty, yleiseurooppalainen sähköinen henkilöllisyys (ns. electronic public identity) olisi väline, jonka avulla EU-kansalainen voisi asioida turvallisesti tietoverkoissa niin julkishallinnon kuin yksityissektorin kanssa myös maasta toiseen.

Kaikissa EU-maissa älykorttihankkeita

Konferenssin aikana voitiin todeta, että kaikissa EU-maissa ja monissa muissakin Euroopan maissa on joko sähköisen henkilökortin tapaisia hankkeita tai projekteja muun julkisen palvelun älykortin toteuttamiseksi. Pisimmällä ovat Ruotsi, Suomi, Viro, Italia, joissa viranomaisen myöntämät sähköiset henkilökortit on jo otettu käyttöön. Edistyneitä hankkeita on myös Belgiassa, Saksassa, Itävallassa ja Espanjassa. Päättävöitteena on paremmin palvelevien ja kustannustehokkaampien julkisten palvelujen tarjoaminen kansalaisille tietoverkkojen avulla.

Toimikorttien käyttöönoton vaihe ja toteuttamistavat vaihtelevat eri maissa, mutta hankkeissa on myös paljon yhteisiä piirteitä joskin myös eroavaisuuksia on:

- Sähköisellä henkilökortilla tai toimikortilla käytettävien verkkopalvelujen tarjonta vaihtelee maasta toiseen, yleisenä ongelmana on palveluiden vähäisyys
- Kortin ja varmenteiden käytön sekä menekin lisääminen usean maan haaste
- Liiketoimintamallit vaihtelevat: perusinfrastruktuurin rahoitustavat ovat erilaisia, rahoittajina voivat olla joko hallinto yksin tai yksityinen ja julkinen sektori yhteistyössä. Joskus taas maksajina ovat käyttäjät, työnantajat tms. Kortilla olevan varmenteen ja siten itse kortin hinta vaihtelee maittain, varmenneteknologiaa pidettiin yleisesti ottaen tällä hetkellä kalliina
- Sähköisen allekirjoituksen mahdollisuus on tärkeä osa kaikkia hankkeita
- Toimikortilla näytettävät tai varmenteella sijaitsevat henkilötiedot ovat, passien tapaan, hyvin samanlaiset eri maissa
- Tavoitteena on standarditeknologian käyttäminen, mutta se ei tarjoa kokonaisratkaisua eli sähköisen asioinnin toteuttamiseen tarvitaan myös räätälöityjä osia
- Kortinlukijoiden ja ohjelmistojen jakelussa ja hinnoissa on myös eroja eri maissa: miten ja missä niitä myydään tai on saatavilla. Tämä koetaan yleisesti usein ongelmalliseksi. Esimerkiksi Ruotsissa kortinlukijoita on saatavissa postitoimipaikoissa, sillä Posti on myös varmenteen myöntäjä. Siellä Posti on aina myöntänyt virallisen henkilökortin (toisin kuin Suomessa).

- Kortin käyttäjän tunnistamis- tai todentamistapaan tietoverkossa tai biometriikan käyttöön ei ole yhtä yhteistä käytäntöä. PKI-teknologia on kuitenkin selvästi suosituin tapa tunnistaa käyttäjä.
- Monissa maissa hankkeet ovat eri syistä viivästyneet

Yleisesti ottaen todettiin, että koordinaatio ja yhteistyö eri toimijoiden (mm. pankkisektorin) välillä jo hankkeiden varhaisessa vaiheessa on tärkeämpää kuin puhtaasti teknologiaan liittyvät asiat.

Mm. Virossa vuoden alussa käyttöön otetun sähköisen henkilökortin yhteydessä todettiin myös julkisuuden merkitys: sen hallinnan tulisi olla suunnitelmallista, koska se on olennaisen tärkeää hankkeen onnistumisen kannalta.

Konferenssissa esiteltiin myös Smart Card Charter -hankkeeseen kuuluvan Public Identity -projektin yhteydessä tehty ehdotus niistä minimivaatimuksista, jotka sähköisten henkilökorttien myöntäjien sekä niiden PKI (Public Key Infrastructure eli julkisen avaimen) -järjestelmän ja varmennesisällön tulisi Euroopassa täyttää.

Lisätietoja:

Ylijohtaja Ritva Viljanen, Väestörekisterikeskus, puh. (09) 2291 6640

Yksikönjohtaja Tapio Aaltonen, varmennepalvelut, Väestörekisterikeskus, puh. (09) 2291 6625

Projektipäällikkö Voitto Kiviharju, varmennepalvelut, Väestörekisterikeskus, puh. (09) 2291 6616

Lisätietoja Internetissä: <http://www.fineid.fi>, <http://eeurope-smartcards.org>

Tervehtien viestintäjohtaja Anna Lauttamus-Kauppila, puh. (09) 2291 6624 tai 050 563 5724